

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/200/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122208103
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7122208103.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore navrhovateľa A. B., nar. XX.X.XXXX, B., C. XXX/XX, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Tomáš Tomčovčík, s.r.o., Košice, Nerudova 14, Košice, IČO: 50 001 949 proti odporcovi H Point, s.r.o., Košice, Magnezitárska 11, IČO: 43 838 286, zast. AZARIOVÁ & RUŠBAŠÁN Lawfirm, s.r.o., Košice, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406 o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Košice I, sp. zn. 36C/34/2022 z 18. augusta 2022

rozhodol:

M e n í uznesenie vo výrokoch I., II. a IV. tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Odporcovi priznáva proti navrhovateľovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (v ďalšom „súd prvej inštancie“ prípadne „súd“) napadnutým uznesením uložil povinnosť odporcovi vydať navrhovateľovi motorové vozidlo B. D. A., EČV: B. XXX E., VIN: F., farby modrej do 3 dní od právoplatnosti uznesenia (výrok I.), poučil odporcu, že môže podať žalobu vo veci samej, ktorá sa môže týkať nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, následkom ktorej úspešnej žaloby je zrušenie neodkladného opatrenia (výrok II.), uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v sume 33 eur (výrok III.) a priznal navrhovateľovi náhradu trov konania proti odporcovi v rozsahu 100 % (výrok IV.).

2. Odôvodnil, že z predložených listinných dôkazov vyplynul preň skutkový stav, v zmysle ktorého bol navrhovateľ účastníkom dopravnej nehody 23.9.2021, ktorej vinníkom nepochybne bol vodič motorového vozidla EČV: B. XXX G., navrhovateľ bol poškodeným. Súd mal preukázané, t.j. nepochybné, že odporca vykonal opravu poškodeného motorového vozidla navrhovateľa, vystavil mu faktúru č. 2021373 na sumu 9.410,89 eura splatnú 14.12.2021, mal osvedčené, že odporca uplatnil listom z 18.2.2022 zádržné právo na motorové vozidlo navrhovateľa z dôvodu, že navrhovateľ neuhradil faktúru za opravu č. 2021373 s tým, že uhradením tejto faktúry v plnej výške zádržné právo zanikne a motorové vozidlo odporca navrhovateľovi vydá. Mal osvedčené a preukázané, že faktúra na sumu 9.410,89 eura bola navrhovateľom v prospech účtu odporcu uhradená 28.7.2022, zároveň navrhovateľ uhradil aj príslušenstvo - úroky z omeškania od splatnosti faktúry 15.12.2021 do 25.2.2022 t.z. v zmysle výzvy odporcu na úhradu dlžnej sumy do 25.2.2022.

Ex offa súd zistil, že na Okresnom súde Košice II prebieha konanie v opačnom procesnom postavení sporových strán o zaplatenie 9.41,89 eura (správne 9.410,89 eura – poznámka odvolacieho súdu) s príslušenstvom, v ktorom zo strany odporcu (v procesnom postavení žalobcu) došlo k späťvzatiu žaloby čo do zaplatenia sumy 9.410,89 eura z dôvodu, že navrhovateľ (v procesnom postavení žalovaného) uhradil 29.7.2022 žalovanú sumu. Zároveň sa odporca v konaní domáha ešte zaplatenia príslušenstva

- úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 9.410,89 eura od 15.12.2021 do úhrady dlžnej sumy 29.7.2022, ako aj nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur.

Citujúc § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 2, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 2, § 332 ods. 1, § 336 ods. 1, § 337 ods. 1, 2 a 3 CSP ako i § 151s ods. 1 a 4 a § 151v Občianskeho zákonníka, súd konštatoval, že navrhovateľ navrhnutým neodkladným opatrením sleduje trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu spočívajúcu v uložení povinnosti odporcovi vydať mu zadržanú hnutelnú vec, motorové vozidlo, ktorého je vlastníkom, držiteľom.

Majúc za osvedčené, že motorové vozidlo navrhovateľa sa nachádza v držbe odporcu najskôr od prijatia na jeho opravu, najneskôr od uplatnenia zádržného práva odporcom listom z 18.2.2022 až doposiaľ, že 28.7.2022, resp. 29.7.2022 navrhovateľ v prospech účtu odporcu uhradil v zmysle faktúry 2021373 sumu 9.410,89 eura a k vydaniu motorového vozidla odporcom ani po úhrade celej sumy z vystavenej faktúry nedošlo, hoci aj došlo k späťvzatiu žaloby zo strany odporcu v konaní na Okresnom súde Košice II, sp. zn. 20C/33/2022 a vychádzajúc z toho, že zádržné (retenčné) právo je vecnoprávnym prostriedkom slúžiacim na zabezpečenie záväzku - splatnej peňažnej pohľadávky veriteľa, jeho obsahom je oprávnenie veriteľa zadržiavať výlučne hnutelnú vec, pokiaľ jeho splatnú peňažnú pohľadávku, bez ohľadu na právny dôvod jej vzniku, dlžník nesplní, že ide o jednostranný právny úkon oprávnenej osoby plniaci funkciu zabezpečovaci, že zádržné právo ako zabezpečovací inštitút má akcesorickú povahu, čoho dôsledkom je jeho zánik najneskôr so zánikom pohľadávky, súd uzavrel, že odporca v súčasnej dobe motorové vozidlo navrhovateľa neoprávnene zadržiava a odmieta ho vydať navrhovateľovi aj napriek tomu, že navrhovateľ uhradil faktúru za opravu motorového vozidla. Úhradou faktúry došlo k zániku zabezpečenej pohľadávky a tým aj k zániku zádržného práva. Za daného stavu, keďže navrhovateľ nemôže motorové vozidlo užívať, vzniká potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, nakoľko odporca svojim konaním spôsobuje navrhovateľovi škodu tým, že mu znemožňuje užívať motorové vozidlo. Dodal, že odporca, ktorý nie je vlastníkom motorového vozidla ho v súčasnosti zadržiava neoprávnene a akékoľvek nároky týkajúce sa úhrady nákladov súvisiacich s opravou vozidla si už odporca uplatňuje oproti navrhovateľovi na Okresnom súde Košice II v konaní sp. zn. 20C/33/2022, avšak nemôže si ich uplatňovať zadržiavaním vozidla, ktorého vlastníkom a držiteľom je navrhovateľ, ktorý má právo s vecou nielen právne, ale aj fakticky disponovať, t.j. mať ju vo svojej moci. Súd majúc osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi stranami, základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ktorý vzhľadom na okolnosti prípadu mal za dôvodný (vydanie hnutelnej veci po zániku zádržného práva) a tiež skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

Nakoľko predmetom konania bolo nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého nariadením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu, mal súd za to, že nariadenie neodkladného opatrenia konzumuje vec samú a samotné neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany a zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami, preto v záujme rovnosti sporových strán, s poukazom na § 337 ods. 1 a 2 CSP poskytol kvalifikované poučenie odporcovi o možnosti podať proti navrhovateľovi samostatnú žalobu vo veci samej, ktorá sa môže týkať nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia, pričom následkom úspešnej žaloby je zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 337 ods. 3 CSP.

Keďže rozhodnutie o neodkladnom opatrení v danom prípade malo povahu rozhodnutia vo veci samej, pretože neodkladné opatrenie samotné konzumuje vec samú, ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Súd preto podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP rozhodol o trovách konania medzi stranami sporu a úspešnému navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov konania proti neúspešnému odporcovi v rozsahu 100 %.

3. Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia včas podal odvolanie odporca a to proti jeho výrokom I. a IV. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP.

Namietol predovšetkým, že nedošlo v danom prípade naplneniu základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 1 CSP a to najmä nemal preukázané zo strany navrhovateľa, resp. osvedčené, že tvrdené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov s tým, že skutočnosti tvrdené a dôkazy predložené navrhovateľom neodôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, k akému záveru dospel súd prvej inštancie. Namietol, že súd predmetnú potrebu úpravy pomerov odôvodnil uhradením faktúry, ktorá však bola len jednou z viacerých faktúr vystavených na úhradu odporcom navrhovateľovi. Tým, že uhradená bola len jedna faktúra nemohlo dôjsť k zániku zádržného práva, a teda k protiprávnemu konaniu odporcu. Namietal, že ak súd z úradnej

povinnosti zistil, že na Okresnom súde Košice II prebieha konanie o zaplatenie 9.410,89 eura, mohol zistiť aj, že na tom istom súde prebieha konanie o zaplatenie 3.726 eura pod sp. zn. 40C/31/2022.

Mal za to, že nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov v danom prípade nenastala, pretože navrhovateľ je naďalej dlžníkom odporcu. Nebezpečenstvo ujmy teda navrhovateľovi nehrozilo, práve naopak odporcovi áno. Citujúc z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/189/2019 argumentoval, že nariadenie neodkladného opatrenia bude namieste len v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti preukazujúce neodkladnosť takejto úpravy, najmä vzhľadom na preukázanie nebezpečenstva reálnej a bezprostrednej hroziacej ujmy.

Okrem toho namietol, že v danom prípade nie je naplnené ani to, že právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Tvrdil, že neodkladným opatrením bol ako povinná osoba obmedzený neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Poukázal na to, že sám súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, konkrétne v bode 1. uviedol, že odporca odmietol zadržané vozidlo vydať aj po uhradení faktúry za opravu vozidla a to do doby kým nebude uhradená aj faktúra za nájom náhradného vozidla. Konkretizoval, že ide o faktúru č. 322039 vystavenú na sumu 3.726 eur. Mal teda resp. má voči navrhovateľovi ďalšiu splatnú pohľadávku, ktorá nebola uhradená. Nariadením neodkladného opatrenia bol uvedený do nevýhodnej pozície, pretože mu bolo odňaté právo na zabezpečenie svojej pohľadávky a donútenie dlžníka (navrhovateľa) uhradiť dlžnú sumu. Mal za to, že s ohľadom na konanie navrhovateľa, ktorý odmietal uhradiť tak faktúru za opravu ako aj za nájom, a až uplatnením zádržného práva a podaním žaloby uhradil jednu z týchto faktúr, nie je tu možné hovoriť o potrebe ochrany navrhovateľa prevyšujúcej práva odporcu. Navrhovateľ si úmyselne a vedome neplnil svoje povinnosti vyplývajúce zo záväzkového vzťahu s odporcom.

Mal za to, že nariadeným neodkladným opatrením došlo k jeho výraznému obmedzeniu v jeho možnostiach „vynútiť“ si úhradu doteraz neuhradenej faktúry od navrhovateľa. Dôvodil, že aj ak súd v konaní na Okresnom súde Košice II sp. zn. 40C/31/2022 rozhodne v jeho prospech (odporcu) je tu dôvodná obava, že navrhovateľ neuhradí žalovanú pohľadávku dobrovoľne, a v prípade exekučného konania bude problematické mu čiastku zexekvovať, poukázal že napr. je navrhovateľ evidovaný v zozname dlžníkov Union zdravotnej poisťovne.

Namietol aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa s tým, že vlastníkom motorového vozidla, a teda aktívne vecne legitimovanou osobou je fyzická osoba podnikateľ A. B., IČO: 52 748 146 s miestom podnikania C. XXX/XX, B.. Oproti tomu navrhovateľ je v konaní identifikovaný nesprávne ako fyzická osoba nepodnikateľ, pričom motorové vozidlo patrí do obchodného majetku.

Napokon sa vyjadril k otázke zániku zádržného práva, k akému záveru dospel súd na základe preukázania úhrady faktúry za opravu motorového vozidla navrhovateľom.

Poukázal na to, že súd nevzal do úvahy tú skutočnosť, že navrhovateľ doposiaľ neuhradil faktúru za prenájom náhradného vozidla vo výške 3.726 eur, pričom odporca si uplatnil zádržné právo aj k tejto splatnej pohľadávke, čím si splnil notifikačnú povinnosť v zmysle § 151s ods. 4 Obč. zák. Aj keby si odporca túto povinnosť nesplnil, nedotklo by sa to jeho oprávnenia zadržiavať vozidlo. Odkázal na odbornú literatúru, napr. Veľký komentár k Občianskemu zákonníku od autorov Števcík a kol., str. 1317, podľa ktorej: „Nesplnenie notifikačnej povinnosti nemá vplyv na platnosť zádržného práva“. Obdobne potvrdzuje aj judikatúra napr. R35/55: „Porušenie oznamovacej povinnosti veriteľa o výkone zadržovacieho práva nemá za následok stratu zadržovacieho práva, veriteľ ktorý zo svojej viny opomenul včas upovedomiť dlžníka, je povinný nahradiť iba škodu dlžníkovi, ktorá mu z porušenia oznamovacej povinnosti vznikla.“

Na základe uvedeného tvrdil, že uhradenie faktúry za opravu motorového vozidla nespôsobilo zánik zádržného práva tak, ako tvrdil navrhovateľ, a ako to prevzal súd prvej inštancie. Odporca naďalej realizoval platné zádržné právo na zabezpečenie svojej splatnej pohľadávky, a síce neuhradenej faktúry č. 322039 na sumu 3.726 eur.

Z uvedených dôvodov preto nebola naplnená základná požiadavka pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to nie je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, keďže navrhovateľ je naďalej dlžníkom odporcu, došlo k úhrade len jednej z faktúr.

Uvedené argumenty podľa odporcu preukazujú, že nariadenie neodkladného opatrenia bolo vykonané v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku pretože v danom prípade nebola preukázaná, resp. osvedčená ani potreba bezodkladnej úpravy pomerov a zároveň mal za to, že bol ako povinný z neodkladného opatrenia obmedzený neprímeraným spôsobom.

Navrhol zmeniť uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd zamietne a zároveň zmení výrok IV. uznesenia tak, že odporcovi prizná právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi v rozsahu 100 %.

4. Spolu s odvolaním odporca predložil aj listinné dôkazy:

- faktúru č. 22039 z 2.3.2022, splatnú 9.3.2022 na sumu 3.726 eur vyúčtovanú odporcom ako dodávateľom navrhovateľovi ako odberateľovi za prenájom H. I., B. XXX J.;
- nájomnú zmluvu z 24.9.2021 uzavretú medzi odporcom ako prenajímateľom a navrhovateľom ako nájomcom, resp. vodičom; predmetom nájmu podľa zmluvy bolo motorové vozidlo značky H. I., EČ: B. XXX J. na dobu určitú od 24.9.2021 do 2.12.2021 za nájomné dohodnuté podľa Prílohy č. 1 – cenník, ktorá tvorila neoddeliteľnú súčasť zmluvy, pričom navrhovateľ ako nájomca bol povinný zaplatiť dohodnutú čiastku po ukončení užívania vozidla na základe faktúry;
- cenník náhradných vozidiel servisu platný od 1.1.2021,
- preberací protokol o odovzdaní a prevzatí náhradného motorového vozidla, z ktorého vyplýva jeho prevzatie 24.9.2021 a odovzdanie 2.12.2021.

5. K odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ, a to mal podané odvolanie v celom rozsahu za nedôvodné, nesúhlasil s názorom odvolateľa, že nepreukázal potrebu bezodkladnej úpravy pomerov a zároveň že by bolo došlo k neprimeranému obmedzeniu odporcu.

Pokiaľ odvolateľ namietal jeho neplnenie povinností zo záväzkového vzťahu, uviedol, že odporca mu (navrhovateľovi) opakovane odmietal predložiť špecifikáciu faktúry (kalkuláciu) a teda nešlo o úmyselné neplnenie povinností navrhovateľa. Po doručení špecifikácie svoj záväzok riadne uhradil, pričom odporca sa vyjadril, že upustí od výkonu zádržného práva.

Mal nariadené neodkladné opatrenie za zákonné a navrhoval preto, aby odvolací súd odvolanie zamietol ako nedôvodné a priznal navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Na vyjadrenie navrhovateľa reagoval odvolateľ podaním zo 17.10.2022.

Nesúhlasil s navrhovateľom v tom, že by mu bol odmietal poskytnúť kalkuláciu opravy. Poukázal na list navrhovateľa z 3.3.2022, v ktorom navrhovateľ reagoval na výzvu na úhradu dlžnej sumy a z obsahu ktorého vyplýva, že odmietol uhradiť faktúru a túto označil za bezpredmetnú, pričom dôvodom neuhradenia nebolo to, že nebola predložená kalkulácia opravy, ale to že navrhovateľ nebol „vinníkom“ škodovej udalosti. Následne sa navrhovateľ k jeho predžalobnej výzve vyjadril prostredníctvom právneho zástupcu dňa 4.4.2022 pričom však požiadavku na predloženie kalkulácie viazal na zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, avšak v danom prípade navrhovateľ vystupoval ako fyzická osoba podnikateľ, nie spotrebiteľ. Obdobné námietky navrhovateľ uplatnil aj v podanom odpore. Následne na základe vzájomných mimozmluvných rokovaní dňa 18.7.2022 odporca požadovanú kalkuláciu poskytol. Mal za to, že uvedená časová os preukazuje, že nedošlo k nejakému konštantnému požadovaniu kalkulácie zo strany navrhovateľa, resp. nie zo zákonných dôvodov, pretože argumentácia zákonom o ochrane spotrebiteľa nebola správna. Navrhovateľ si vedome a úmyselne neplnil svoje povinnosti týkajúce sa úhrady príslušných faktúr.

Trval na tom, že nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov v žiadnom prípade nenastala, keďže navrhovateľ je naďalej jeho dlžníkom, pričom súd prvej inštancie zánik zádržného práva a dôvodnosť neodkladného opatrenia vyhodnotil len na podklade úhrady jednej z dvoch splatných faktúr, ktoré odporca navrhovateľovi vystavil. Nebezpečenstvo ujmy tu teda nehrozilo navrhovateľovi, ale práve naopak odporcovi. Trval aj na tom, že tým, že došlo k vydaniu neodkladného opatrenia bol on – odporca uvedený do nevýhodnej pozície, pretože mu bolo odňaté právo na zabezpečenie svojej pohľadávky a donútenie dlžníka (navrhovateľa) uhradiť dlžnú sumu.

Navrhol, aby odvolací súd odvolaniu v plnom rozsahu vyhovel.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 a § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 a § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 a § 365 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné a preto postupom podľa § 388 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie a uložil povinnosť odporcovi vydať navrhovateľovi motorové vozidlo s tým, že mal nariadené neodkladné opatrenie za také, ktoré konzumuje vec samú a preto súčasne poučil odporcu, že môže podať žalobu vo veci samej, odôvodniac, že odporca motorové vozidlo navrhovateľa v súčasnosti neoprávnene zadržíava a odmieta

ho vydať napriek tomu, že navrhovateľ uhradil faktúru za opravu motorového vozidla, čím došlo k zániku zabezpečenej pohľadávky. Tým, že navrhovateľ nemôže motorové vozidlo užívať, mal za danú potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, nakoľko odporca spôsobuje navrhovateľovi škodu tým, že mu znemožňuje užívať motorové vozidlo. Súd mal osvedčenú tak existenciu právneho vzťahu medzi stranami ako aj skutočnosti odôvodňujúce potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, na základe čoho neodkladné opatrenie nariadil.

9. Odporca v podanom odvolaní namietal nesplnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, konkrétne namietol neosvedčenie skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a aj nespĺňanie podmienky, aby neodkladné opatrenie povinnú osobu neobmedzovalo neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. Taktiež namietol aj nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď len dočasná úprava právnych pomerov strán sporu, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikuje práva a záujmy strán riešené v konaní vo veci samej. Nariadenie neodkladného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi stranami, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, ak sa v daných právnych vzťahoch medzi stranami nevytvorí nenávratný stav a ak sa neprímeraným spôsobom nezasiahne do ich právnych vzťahov.

13. Zákonná úprava postupu pri nariadení neodkladného opatrenia vyžaduje, aby jeho navrhovateľ súdu tvrdil, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo že je tu obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Okolnosti svedčiacie o takejto potrebe alebo obave musí navrhovateľ osvedčiť, včítane sa vyžaduje tvrdiť a osvedčiť nárok alebo právo, ktoré je ohrozené. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd vychádza z jeho vymedzenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dôvodný a ďalej skúma skutkové okolnosti vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia.

14. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

15. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť v osobitných prípadoch nasledovaný žalobou; vtedy má povahu podania vo veci samej.

16. Ako vyplýva z obsahu spisu ale aj zo samotného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, navrhovateľ sa domáhal práve nariadenia takého neodkladného opatrenia, ktoré by subsumovalo vec samú a bolo by trvalou úpravou pomerov medzi stranami. Nepodal spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žalobu vo veci samej, ani z obsahu návrhu nevyplýva, že by žalobu vo veci samej chcel podať, ale citujúc § 324 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d/ a § 326 CSP sa domáhal toho, aby odporcovi bola uložená povinnosť odstránenia neoprávneného stavu tým, že mu vydá motorové vozidlo B. D., EČV: B. XXX E., ktoré neoprávnené zadržáva aj potom, čo dôvod pre ktorý motorové vozidlo zadržal už dávno odpadol. Zároveň dodal, že nariadenie neodkladného opatrenia odporcu nijakým spôsobom neobmedzí, pretože zadržáva motorové vozidlo v rozpore so zákonom.

17. Je teda zrejmé z návrhu, že navrhovateľ ani netvrdil, že je potrebné z akéhokoľvek dôvodu bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, ale len tvrdil, že odporca jeho motorové vozidlo neoprávnené zadržáva aj potom, čo dôvod pre ktorý motorové vozidlo zadržal už dávno odpadol, a preto žiadal nariadiť navrhnuté neodkladné opatrenie.

18. Aj keď ust. § 336 ods. 1 CSP umožňuje trvalú úpravu pomerov neodkladným opatrením, odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade navrhovateľ neosvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením a za takých okolností (bez osvedčenia potreby bezodkladnosti pomerov) trvalá úprava pomerov nie je možná tým spôsobom, že sa neodkladným opatrením uloží odporcovi povinnosť vydať motorové vozidlo.

19. Súd prvej inštancie aj keď sa vo svojom rozhodnutí predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia včítane základného predpokladu - osvedčenia potreby dočasnej/bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán zaoberal, v konkrétnostiach posudzovanej veci túto zákonnú podmienku osobitne neskúmal. Vychádzal len z osvedčenia skutkového stavu, a to mal osvedčené, že sa motorové vozidlo navrhovateľa nachádza v držbe odporcu, pričom dospel k záveru, že odporca motorové vozidlo navrhovateľa neoprávnene zadržiava a odmieta mu ho vydať aj napriek tomu, že navrhovateľ mu už uhradil faktúru za opravu motorového vozidla, čím došlo k zániku zabezpečenej pohľadávky a teda aj k zániku zádržného práva. Dôvodil, že navrhovateľ nemôže motorové vozidlo užívať a teda vzniká potreba neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, nakoľko odporca svojím konaním spôsobuje navrhovateľovi škodu tým, že mu neumožňuje užívať motorové vozidlo.

20. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie osvedčením zistený skutkový stav nesprávne vyhodnotil, že zakladá potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, nakoľko odporca svojím konaním spôsobuje navrhovateľovi škodu tým, že mu neumožňuje užívať motorové vozidlo. Odvolací súd dáva do pozornosti, že navrhovateľ ani netvrdil, ani neosvedčil a ani z jeho návrhu a priložených listín nevyplýva, že by mu akákoľvek škoda neužívaním motorového vozidla vznikala. Netvrdil, že napr. nevyhnutne potrebuje predmetné motorové vozidlo zo závažných dôvodov používať či už pre potreby svoje alebo svojej rodiny, že nemá iné motorové vozidlo a v dôsledku toho že by mu vznikala akákoľvek škoda... Argumentoval len, že je tu protiprávny stav.

21. Odvolací súd sa stotožňuje s námietkou odvolateľa, že navrhovateľ zákonnú podmienku osvedčenia potreby bezodkladnej úpravy pomerov v konaní ani netvrdil a ani neosvedčil. Okolnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval, že zaplatil odporcovi pohľadávku, pre ktorú tento pristúpil k zadržaniu jeho motorového vozidla a teda v ďalšom neoprávnene zadržiava jeho motorové vozidlo, nepredstavuje žiadnu mimoriadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala potrebu úpravy pomerov medzi stranami tak závažným inštitútom, akým je neodkladné opatrenie, ktorým navrhovateľ sa domáhal vydania motorového vozidla. Z tvrdení navrhovateľa dožadujúceho sa nariadenia neodkladného opatrenia nevyplýva, prečo úprava pomerov medzi ním a odporcom nemôže byť realizovaná v rámci štandardného sporového konania vo veci samej. Z návrhu nie sú zrejmé skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bez okamžitej dočasnej úpravy pomerov medzi stranami, sú práva navrhovateľa ohrozené, resp. hrozí mu značná a nenapraviteľná ujma.

22. Naopak, z odvolania podaného odporcom vyplýva, že sa navrhovateľ nezmienil o ďalšom svojom záväzku voči odporcovi, resp. splatnej pohľadávke odporcu voči nemu titulom neuhradenia faktúry č. 322039 za prenájom náhradného motorového vozidla počas opravy poškodení zadržovaného motorového vozidla. Kópiu faktúry spolu s nájomnou zmluvou predložil odporca spolu s podaným odvolaním. Uviedol, že pohľadávku si uplatňuje v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II, sp. zn. 40C/31/2022. Je teda zrejmé, že za takýchto okolností ani zádržné právo nemohlo zaniknúť a zároveň ani neobstojí tvrdenie navrhovateľa v návrhu, že nariadenie neodkladného opatrenia nijakým spôsobom neobmedzí odporcu, pretože odporca zadržiava jeho motorové vozidlo v rozpore so zákonom. O existencii ďalšej pohľadávky odporcu proti nemu, titulom nezaplatenej faktúry za nájom náhradného vozidla, vyplýva z návrhu, že navrhovateľ vedomosť mal. Okrem toho navrhovateľ mal vedomosť minimálne o jednom (20C/33/2022) z dvoch samostatných súdnych konaní, v ktorých si odporca v procesnom postavení žalobcu proti nemu ako žalovanému uplatnil nároky na zaplatenie vyúčtovaných súm a teda navrhovateľ, pokiaľ zvažil uplatniť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo by opodstatnené a logické podať takýto návrh do už prebiehajúcich konaní.

23. Pokiaľ sa týka námietky odvolateľa namietajúceho nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa na požadovanom neodkladnom opatrení, odvolací súd sa s touto námietkou nestotožnil, nakoľko v konečnom dôsledku sa jedná stále o jednu a tú istú fyzickú osobu, ktorá je vlastníkom a držiteľom predmetného označeného motorového vozidla.

24. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného, rozhodujúc o odvolaní odporcu proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal splnenie podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. neuniesol ani bremeno tvrdenia ani bremeno osvedčenia ohľadne danosti potreby dočasnej úpravy pomerov medzi ním a odporcom, resp. preukázanie obavy, že výkon rozhodnutia bude ohrozený, ktoré by odôvodnili nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

25. Podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov celého konania a to priznal ich náhradu v plnom rozsahu odporcovi, ktorý bol v konaní v celom rozsahu úspešný proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).